

Barkeria-suku

Alkuperä

Knowles ja Westcott kuvasivat *Barkeria*-suvun 1838. Tämä orkideasuku nimettiin englantilaisen asianajajan George Barkerin (1776–1845) mukaan. Barker keräsi Meksikosta näitä kauniita kasveja orkidea-kokoelmaansa ja toi niitä ensimmäisenä Eurooppaan.

Barkeriat kasvavat Väli-Amerikassa eteläisestä Meksikosta Panamaan ulottuvalla alueella. Muutama laji viihtyy rannikkoseuduilla, mutta useimmat vuoristossa 1300–2500 m korkeudessa. Kaikki suvun lajit kasvavat kuivissa trooppisissa metsissä, joissa on selvä ero kostean ja kuivan kauden välillä. Tällaisessa ilmastossa metsien puut pudottavat kuivan kauden aikana joko osan tai kaikki lehtensä. Alueelle tyypillistä kasvillisuutta on myös pensasryteiköt (thorn forest) ja jopa kaktukset. Osa *Barkerioista* suosii luonnossa kasvualustanaan vain tiettyjen puulajien runkoja ja oksia, joita verhoava kaarna on sienimäisen huokoista tai paperimaisesti hilseilevää ja imee ja säilöo itseensä hyvin vettä.

Kuvaus

Barkeria-sukuun kuuluu 15 lajia. Kaikki ovat pieniä tai keskikokoisia epifyyttejä, joskus litofyyttejä. Luonnossa yksittäinen kasvi on usein lyhytikäinen, kukkii herkästi itsensä hengiltä, tuottaa runsaasti

siemeniä ja levittäytyy kuitenkin otollisissa oloissa runsaasti. Itäessään *Barkerian* siemenet muodostavat turpean juuriston ennen kuin ensimmäiset silmut puhkeavat. Tämä juurten dominanssi säilyy myös kasvin aikuisikäen eli juuristomassa on selvästi suurempi kuin versot ja lehdet. Versot ovat ohuita, kynämäisiä ja useimmiten vain 15–30 cm mittaisia. Lehdet ovat ohuita ja teräväkärkisiä ja niitä on versossa muutamia ja ne varisevat lepokauden aikana. *Barkerioiden* kasvu on kapuilevaa eli uusi vuosiverso puhkeaa edellistä korkeammalta. Juuret ovat paksuhkoja, kuivina hopean harmaita, kosteina vihreitä. Juuret tarttuvat toisiinsa ja kasvualustaan tiukaksi pehkoksi. Aikanaan vanhimmat versot hautautuvat juurten alle. Verson kärkeen kasvaa syksyllä kauniisti kaartuva 20–50 cm kukintovarsi, jonka kärjessä on lajista riippuen yhdestä muutamaan kymmeneen kukkaa. Kukat ovat valkoisen ja purppuran eri sävyissä, pienehköjä, 3–5 cm. Kapeat sepäli ja petalit ovat lähes vaakatasossa säteittäin, leveä huuli alaviistoon, siintintukku painautuneena huulta vasten. Useilla suvun lajeista siintintukun alta huulen kärkeen ulottuu selvät harjanteet. Saman lajin eri kannoilla kukkien kuvioinnissa ja värin syvyydessä on usein vaihtelua. Yksittäinen kukka vaikuttaa ujolta, ikään kuin niaisi. Kukat kestävät viikkoja. Kukat ovat kaikilla lajeilla ilmeisesti tuoksuttomat, koska lähdekirjallisuudessa ei löydy tästä mainintaa.

Kasvatus

Oleellista *Barkerioiden* kasvatuksessa on jäljitellä luonnollisia kasvuoloja. Kasvualustaksi riittää pelkkä puukalikka tai korkin pala ilman mitään lisukkeita. Ruukukasvatukseen *Barkeriat* eivät sovi, juuria ei saa peittää eivätkä ne ruukussa pysyisikään. *Barkeriat* tyytyvät viileään tai keskilämpimään, mieluiten niin että kesä on kostea ja lämmin (min 16 °C, max 30 °C), talvi puolestaan viileä (min 8 °C, max 18 °C) ja kuiva. Valoa saa olla runsaasti, jopa niin että lehdet saavat aavistuksen punertavaa hehkua. Hyvässä valossa versot muodostuvat tanakoiksi. Kesällä *Barkeriat* kasvavat runsaalla kastelulla mainiosti meikäläisessä kasvihuoneessa kurkkujen ja tomaattien kanssa. Ulos taivasalle *Barkerioita* ei parhaan kasvun aikana uskalla jättää. Syksyn viileys ei kasvihuoneessa kuitenkaan haittaa, kunhan hyvästä tuuletuksesta huolehditaan. Talvella viileänä pidettävä tai lämmittämätön asuinhuone menettelee, suihkepullosta supsaus kerta pari viikossa riittää pitämään juuret hengissä. Uputuskastelu on talvella liikaa. Jos kasvin saa laskikkoon, se voi olla peruskosteuden turvin lähes koskematta keskitalven ajan. Täysin korppukuivina juuret eivät kuitenkaan talvesta selviä. Ympärivuotiseksi ikkunalaudakasveiksi *Barkeriat* tuskin soveltuvat.

Barkeriat ovat lempiorkideojani, mielenkiintoisia ja haastavia, helppojakin kun niiden tavoille oppii. Kesällä *Barkeriat* ovat kasveinakin siron kauniita, mutta juuret ovat oikeastaan se *Barkerian* kasvatuksen ykkösjuttu. Juuria riittää ja niitä pitää tarkkailla ja hoitaa. Ja hyvällä juurten hoidolla versot kasvavat ja lopulta palkintona on loppuvuodesta uskomattoman eksoottinen kukinta. Minulla on kolme *Barkeria*-lajia. *B. scandens* on jo 5 v. ja rehevästi kasvava, kukiltaan tumma violetti, oikein elegantti. *B. lindleyana* on kolmea eri kantaa, yksi näistä on puhtaan valkokukkainen. *B. whartonian* on pieni, mutta terhakka ja paksujuurinen.

LÄHTEET

- Suuri Orkideakirja
Esko Puupponen, Ateena Kustannus Oy 200
- The Illustrated Encyclopedia of Orchids
Alec Pridgeon, Timber Press 1995
- The New Encyclopedia of Orchids
Isobyl la Croix, Timber Press 2008
- Orchids of Mexico
Eric Hägsater ym., Chinoi 2005

Barkeria lindleyana